

Dnr KS 2019/469

§ 138 Svar på motion från Samuel Skånberg (V) om att starta ett kommunalt energibolag

Sammanfattning

Samuel Skånberg (V) föreslår i rubricerad motion att kommunfullmäktige beslutar att Haninge kommun ska starta ett kommunalt energibolag. Motionären föreslår att bolaget inledningsvis skall agera inom befintlig infrastruktur. Bolaget ska få som uppgift att köpa och sälja el, värme och övriga energitjänster. Vidare vill motionären att bolaget skall förbereda övertagande/köp av eldistribution och fjärrvärmenät samt utveckla egen produktion av både storskalig och småskalig förnybar energi.

Förvaltningens synpunkter

Haninge kommun avyttrade sitt elbolag under första delen av 1990-talet och har idag ingen verksamhet kring elnätet, elproduktion eller elhandel. De olika delarna inom området, elnätet, elproduktionen och elhandel, har olika förutsättningar för att bedriva verksamhet.

Elnätet

Nätdelen är fortfarande ett monopol då man som konsument måste betala till det företag som äger nätet som man är uppkopplad till. I Haninge är det Vattenfall som äger elnätet. Nätavgiften är för drift och underhåll av elledningarna och transport av elen till fastigheten. Elnätsavgifterna ska, enligt ellagen, vara objektiva och icke-diskriminerande. De ska utformas på ett sätt som är förenligt med ett effektivt utnyttjande av elnätet och en effektiv elproduktion och elanvändning.

Energimarknadsinspektionen (Ei) har tillsynsansvar och kontrollerar att ellagen efterlevs. Myndigheten utgår från att ett företags avgifter är skäligen om företagets sammanlagda avgifter ligger under den gräns, intäktsram (vinst), som myndigheten har beslutat om. Detta kontrolleras med jämna mellanrum. Ett elnätsbolag får ta ut avgifter som täcker skäligen kostnader för drift och underhåll samt en ”rimlig avkastning” på det kapital som krävs

för att driva verksamheten. Ei har även tillsynsansvar för reglerna om elnätstariffernas utformning.

Vid en jämförelse mellan olika nätverksbolag så kan det skilja i kostnad för kunden. Det är mycket svårt att dra några slutsatser av skälighet/rimlighet i eventuella skillnader vid jämförelser av elnätskostnad med exempelvis angränsande elnätsföretags elnätstariffer. Respektive elnätsföretag kan ha olika objektiva förutsättningar såsom olika faser i en investeringsplan.

Elhandel

När det gäller elhandeln så har det efter avregleringen av den svenska elmarknaden 1996 har det dykt upp en hel del nya elhandelsbolag. Utbudet är stort, det finns idag 120 elhandelsbolag på den svenska marknaden (däribland många med kommuner som ägare) som tillsammans erbjuder de svenska hushållen över 5000 elavtal.

Elpriset varierar över tiden. I sommar har priset varit nere på mycket låga nivåer. Det är i grunden en fråga om efterfrågan. Låg energianvändning och god tillgång till el blir priset låg och tvärtom. Som kund innebär detta att man ska konkurrensutsätta sitt elavtal med jämna mellanrum.

De bolag som finns på marknaden konkurrerar främst med miljö och pris. Vid en jämförelse av fossilfri el mellan de olika bolagen (2020-08-04) på olika bindningstider så går det inte att säga att de kommunala bolagen har lägre priser utan snarare är det omvänt. Det var endast något enstaka bolag med kommunalt ägande på 10 i topplistan på respektive bindningstid. De kommunala företag som fanns med var oftast med ursprung från större kommuner.

Sammanfattning

Eftersom Haninge inte har ett energibolag så blir det mycket svårt att börja med att producera egen el. Kunskapen finns inte inom organisationen och det skulle ta lång tid att bygga upp kompetensen.

När det gäller elpriset så finns det redan en konkurrerande marknad och det omöjligt att sja om ett elhandelsbolag, ägt av Haninge

kommun, skulle kunna leverera lägre priser än de andra 120 elbolagen.

För att Haninge kommun skall bli elnätsägare för infrastrukturen inom kommun krävs det att Vattenfall skulle vara bedda att sälja, vilket är mindre sannolikt. Om de ändå skulle sälja skulle troligen priset vara på en nivå som gör att kommunen skulle ha mycket svårt att bibehålla den prisnivå som finns idag.

Den el som Haninge kommun köper idag är 100% fossilfri. Ett eget energibolag skulle således inte bidra till att minska användningen av fossila bränslen.

Kommunstyrelseförvaltningen anser att det inte finns några förutsättningar för kommunen att starta ett kommunalt energibolag som innebär att kommuninvånarna, med säkerhet, skulle få lägre elkostnader. Med ovanstående som bakgrund föreslår förvaltningen att motionen ska avslås.

Underlag för beslut

- Motionen

Överläggningar i kommunstyrelsen

Samuel Skånberg (V) yrkar bifall till eget förslag från Vänsterpartiet (bilaga), innebärande bifall till motionen.

Ordföranden konstaterar att det finns två förslag till beslut; kommunalrådsberedningens förslag samt Vänsterpartiets yrkande om bifall till motionen. Ordföranden ställer de två förslagen mot varandra och finner att kommunstyrelsen beslutar i enlighet med kommunalrådsberedningens förslag.

Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige

Kommunfullmäktige beslutar

1. Motionen avslås.

Reservationer

Samuel Skånberg (V) reserverar sig mot beslutet.

Överläggningar i kommunfullmäktige

Samuel Skånberg (V) yrkar bifall till eget förslag från Vänsterpartiet (bilaga) innebärande att motionen bifalls.

Meeri Wasberg (S) yrkar bifall till kommunstyrelsens förslag.

Ordföranden konstaterar att det finns två förslag till beslut; kommunstyrelsens samt det egna förslaget från Vänsterpartiet. Ordföranden ställer de två förslagen mot varandra och finner att kommunfullmäktige beslutar i enlighet med kommunstyrelsens förslag.

Kommunfullmäktiges beslut

1. Motionen avslås.

Reservationer

Samuel Skånberg, Sevim Celepli, Åsa Bååth och Nafi Cilgin - samtliga (V) - reserverar sig mot beslutet.

Expedieras: Akt

För verkställighet:För kännedom: Motionären